

Temat :Postawy Polaków wobec zaborców w scenie VI - Salon warszawski.

1. Interpretacja sceny VI Dziadów cz. III.

Scena rozgrywająca się w salonie warszawskim jest jedną z najważniejszych scen III części „Dziadów”. Mickiewicz przedstawia w niej bowiem **obraz polskiego społeczeństwa i jego skrajnie różne postawy względem zaborców**. Poeta wystąpił tu jako wnikliwy obserwator narodowych zalet i wad oraz **stworzył jedną z najbardziej syntetycznych charakterystyk narodu w dziejach naszej literatury**. Chodzi mianowicie o **metaforę wulkaniczną**.

Towarzystwo przy drzwiach

Salon warszawski wyraźnie został podzielony na dwie grupy osób. Pierwszą z nich stanowią **młodzi patrioci zajmujący miejsce przy drzwiach**. Są wśród nich Zenon Niemojewski i Adolf. Są **wrażliwi na sprawy ojczyzny, boleją nad jej losem. Rozmawiają oni o niedawnych wydarzeniach: represjach i aresztowaniach**. Adolf wdaje się w rozmowę również z innymi zgromadzonymi w salonie osobami i opowiada historię Cichowskiego. Stał się on niewinną ofiarą aparatu rosyjskiej represji. Pomimo braku dowodów Rosjanie przetrzymywali go kilka lat w więzieniu, jednocześnie rozpuszczając pogłoskę o jego samobójczej śmierci. Gdy mężczyzna został wypuszczony na wolność, niemal postradał zmysły.

Towarzystwo stolikowe

Drugą grupę gości warszawskiego salonu stanowi

wytworne, arystokratyczne towarzystwo siedzące przy stoliku i popijające herbatę. Prowadzi ono rozmowę na błahe tematy, unikając starannie mówienia o polityce i niedawnych represjach. **Mickiewicz obnaża próżność i kosmopolityzm lojalistów**. Są to **ludzie pozbawieni patriotyzmu i obojętni na to, co się dzieje w kraju**. Najważniejszą dla nich wartością jest bezpieczeństwo i dostatnie życie. Konformiści idą więc na ustępstwa wobec reżimu i nie zamierzają się przeciw niemu buntować, żeby nie narazić się na represje. Znamienna jest reakcja towarzystwa stolikowego na opowieść o Cichowskim. Niektórzy z nich uważają, że nawet słuchanie tego typu historii jest niebezpieczne, inni zaś bagatelizują sprawę i starają się zmienić temat.

Metafora lawy wulkanicznej

Odpowiedzią Wysockiego na ironię „towarzystwa stolikowego” jest **zwięzłe i wymowne ujęcie natury polskiego narodu**:

*Nasz naród jak lawa,
Z wierzchu zimna i twarda, sucha i plugawa,
Lecz wewnętrznego ognia sto lat nie wyziębi;
Plwajmy na tę skorupę i zstąpmy do głębi.*

Mamy tu do czynienia z **opozycją wnętrza i zewnątrz**. To, co znajduje się na zewnątrz, jest odpychające, a oznacza pozorny obraz Polaków. Prawda o społeczeństwie kryje się natomiast głębiej. Mickiewicz posługuje się tu symboliką ognia. Ogień jest żywiołem życia i miłości. Ponadto ma działanie oczyszczające. Z ognia można także wróżyć, a więc przewidywać przyszłość. Wszystkie te znaczenia zostają tu ze sobą zespolone. Wewnątrz narodu znajduje się nieśmiertelny

duch, którego nie może zniszczyć ani obca siła, ani skorupa obojętności niektórych ludzi. Jest to także **symbol zapowiadający powstanie Polski**.

2. Napisz, co myślisz o współczesnych Polakach uwzględniając ich postawy wobec aktualnych problemów.